

20 Μαρτίου, 1996

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ Χ'ΕΦΡΑΙΜ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΜΥΝΑΣ
Ή/ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ'ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 965/94)

Στρατός της Δημοκρατίας — Πειθαρχικό Δίκαιο — Αξιωματικοί — Το κανονιστικό πλαίσιο επιβολής πειθαρχικής ποινής και υποβολής παραπόνων του τιμωρηθέντος αξιωματικού — Διάφορο το ζήτημα της αιτήσεως ακρόασης αξιωματικού από τον Αρχηγό Εθνικής Φρουράς — Δεν μπορεί να συνδεθεί με την τυπική πειθαρχική διαδικασία — Η άρνηση ακρόασης δεν αποτελεί, εν πάση περιπτώσει, εκτελεστή πράξη. 5

Ο αιτητής επεδίωξε με την προσφυγή την επανεργοποίηση της πειθαρχικής διαδικασίας που είχε κινηθεί σε βάρος του, στρεφόμενος όμως απλώς κατά της άρνησης του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς να τον δεχθεί σε ακρόαση. 10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι: 15

1. Είναι αυταπόδεικτο πως ούτε υπεβλήθη αναφορά παραπόνου στον Αρχηγό ούτε το αίτημα για ακρόαση εκλήφθηκε ως τέτοια αναφορά. Η ακρόαση από τον Αρχηγό προσφέρεται ως δυνατότητα ανεξάρτητη απο οτιδήποτε μπορεί να συσχετισθεί προς τη διαδικασία του Κανονισμού 12. Διέπεται δε, όπως αναφέρεται και στην προσβαλλόμενη απόφαση, από την Πάγια Διαταγή 4 - 28/93. Αποτελεί όρο για να εγκριθεί αίτημα για ακρόαση, να υπάρχουν λόγοι γι'αυτό οι οποίοι δεν είναι δυνατό να αναφερθούν εγγράφως και μόνο εγγράφως μπορεί να υποβληθεί αναφο- 20

ρά παραπόνου από αξιωματικό, για τους σκοπούς του Κανονισμού 12.

5 Η δεύτερη σκέψη πως στην ουσία υπεβλήθη νέα αναφορά παραπόνου η οποία και απερρίφθη, αντιστρατεύεται το σαφή στόχο του διαβήματος του αιτητή όπως αυτός προσδιορίζεται στο έγγραφο ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 1994 και παραγνώνει πως ακόμα και με την προσφυγή του ο αιτητής εμφανίζει την προσβαλλόμενη απόφαση να απέρριψε την αναφορά παραπόνου που υπέβαλε στις 26 Μαΐου 1994.

10 Αυτά, πέρα από το ότι θα μπορούσε να διερωτηθεί κανείς αν ήταν καν ο Αρχηγός η αμέσως ανώτερη αρχή. Προκύπτει ότι μεσολαμβάνει η Ταξιαρχία, η οποία είχε ήδη πληροφορηθεί τον αιτητή πως αν δεν επείθετο από την απάντηση του Συντάγματος σε σχέση με την αναφορά του ημερομηνίας 26 Μαΐου 1994, θα μπορούσε να επανέλθει σε αυτή για εξέταση του παραπόνου του σε δεύτερο βαθμό.

20 2. Η ανάληψη αρμοδιότητας δυνάμει του Κανονισμού 12 προϋποθέτει ιεραρχικό παράπονο που υποβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του. Το έγγραφο που υπέβαλε ο αιτητής στις 4 Οκτωβρίου 1994 δεν ήταν αναφορά παραπόνου και δεν ενεργοποίησε, στο πλαίσιο του Κανονισμού, αρμοδιότητα για εξέταση του θέματος της ποινής που επεβλήθη στον αιτητή. Σαφώς δεν εκλήφθηκε ως τέτοιο και η σύνδεση της προσβαλλόμενης απόφασης με την αναφορά παραπόνου 20ης Μαΐου 1994, δε δικαιολογείται. Δεν έχει υποβληθεί οποιοσδήποτε ισχυρισμός που θα έτεινε να δείξει πως κακώς εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, ως απόρριψη αιτήματος για ακρόαση, ούτε έγινε αναφορά στην εξήγηση πως δε συνέτρεχαν οι λόγοι της Πάγιας Διαταγής αναφορικά με το τότε παραχωρείται ακρόαση. Η άρνηση παραχώρησης ακρόασης δε συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη αφού δεν είναι αφ'εαυτής παράγωγος είτε των συνεπειών που ο αιτητής αναφέρει είτε οποιωνδήποτε άλλων έννομων συνεπειών.

35

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Προσφυγή.

40 Προσφυγή εναντίον της απόφασης των Καθ'ων η αίτηση με την οποία απερρίφθη η αναφορά παραπόνων που υπέβαλλε ο αιτητής σχετικά με την πειθαρχική ποινή που του είχε επιβληθεί.

Α. Αλεξάνδρου - Λυκούργου για Τ. Παπαδόπουλο, για τον Αι-

τητή.

A. Χριστοφόρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

5

Cur. adv. vult.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Ο αιτητής είναι Λοχαγός (ΠΖ) στο Στρατό της Δημοκρατίας, αποσπασμένος στην Εθνική Φρουρά. Του επεβλήθη ποινή πενήνήμερης φυλάκισης για σειρά παραπτώματων, η οποία αργότερα αυξήθηκε σε δεκαπενθήμερη. Ο Κανονισμός 12 των Πειθαρχικών Κανονισμών της Εθνικής Φρουράς του 1964, όπως τροποποιήθηκε, εισάγει μηχανισμό υποβολής παραπόνου από Μέλη της Δύναμης που θεωρούν ότι αδικούνται από διαταγή, πράξη ή μέτρο των προϊστάμενων τους. Το παράπονο υποβάλλεται, εγγράφως στην περίπτωση των αξιωματικών, πρώτα στο Διοικητή του παραπονούμενου και στη συνέχεια, αν κριθεί αβάσιμο και ο παραπονούμενος δεν πεισθεί γι' αυτό, διαδοχικώς στις κατά σειρά ανώτερες προϊστάμενες αρχές, μέχρι και τον Υπουργό. Τα παράπονα, το πρώτο αλλά και τα επόμενα μπορούν να υποβάλλονται μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από τη γνώση της διαταγής, της πράξης ή του μέτρου ή της απάντησης σ' αυτά.

Ο αιτητής υπέβαλε πρώτη "αναφορά παραπόνου" στο Σύνταγμα, στις 26 Μαΐου 1994 και δεύτερη στην Ταξιαρχία, στις 30 Ιουνίου 1994 επειδή δεν του δόθηκε απάντηση μέσα στο χρόνο που προβλέπουν οι Κανονισμοί. [βλ. Κανονισμό 12(11) και (14)]. Στις 6 Ιουλίου 1994 το Σύνταγμα τον πληροφόρησε πως ενώ "η περίπτωσή του ήταν τέτοια που εδικαιολογείτο η επιβολή πειθαρχικής ποινής", θα τον ενημέρωνε για το παράπονό του πως δεν τηρήθηκε η νόμιμη διαδικασία επιβολής πειθαρχικής ποινής, "μόλις έχει τη σχετική γνωμάτευση του ΓΕΕΦ/ΔΔΚ". Στις 16 Ιουλίου 1994 απάντησε και η Ταξιαρχία. Δεν θεωρούσε ότι είχε παρέλθει ο χρόνος μέσα στον οποίο θα έπρεπε να είχε απαντήσει το Σύνταγμα, για λόγους που παρέθεσε, και πληροφόρησε τον αιτητή πως θα μπορούσε να επανέλθει για εξέταση του παραπόνου του σε δεύτερο βαθμό, αφού θα έπαιρνε την τελική απάντηση του Συντάγματος το οποίο ανέμενε τη γνωμάτευση της ΔΔΚ/ΓΕΕΦ.

Οι δικηγόροι του αιτητή, με επιστολή τους προς το Σύνταγμα ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1994, απέρριψαν τη δικαιολογία της καθυστέρησης που τους είχε δοθεί και ζήτησαν απάντηση στην αναφορά ημερομηνίας 26 Μαΐου 1994. Την ίδια μέρα, το Σύνταγμα πληροφόρησε τον αιτητή ως εξής:

5 “Σε συνέχεια του (δ) σχετικού σας γνωρίζουμε ότι το Σύνταγμα αποτάθηκε στη Διεύθυνση Δικαστικού του ΓΕΕΦ και ζήτησε τη νομική γνωμάτευση σχετικά με τους ισχυρισμούς που επικαλείσθε στην αναφορά παραπόνου σας ότι δεν τηρήθηκε η νόμιμη διαδικασία επιβολής πειθαρχικής ποινής. Η ΔΔΚ, με το (ε) σχετικό του οποίου δεν είστε αποδέκτες μας πληροφόρησε ότι ορθά το Σύνταγμα άσκησε πειθαρχικό έλεγχο εναντίον σας.”

10 Στις 4 Οκτωβρίου 1994, ο αιτητής με έγγραφό του προς την “Π Μ.Π.” ζήτησε “όπως ενεργήσετε για ακρόαση κ.Α/ΓΕΕΦ” (δηλαδή από τον Αρχηγό), επειδή οι απαντήσεις που του δόθηκαν εξακολουθούσαν να μην τον ικανοποιούν. Στις 3 Νοεμβρίου 1994 το Πρώτο Επιτελικό Γραφείο του Γενικού Επιτελείου της Εθνικής Φρουράς πληροφόρησε την “Π Μ.Π.” ως εξής:

15 1. Σας γνωρίζουμε, σε απάντηση του σχετικού, ότι δεν εγκρίνεται το αίτημα του Λγού (ΠΖ) Χ'Εφραΐμ Ανδρέα, ΑΜ 2980, Δκτή του ΛΣ/ΠΜΠ, για παρουσίασή του ενώπιον του κ.Α/ΓΕΕΦ, καθόσον δεν συντρέχουν οι λόγοι που καθορίζονται και προβλέπονται από την ΠαΔ 4-28/93.

20 2. Η πειθαρχική ποινή 15νθήμερης φυλάκισης του επιβλήθηκε με βάση το πόρισμα διενεργηθείσης ανάκρισης, σύμφωνα με το οποίο διαπιστώθηκε η από μέρους του διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος.

25 3. Περαιτέρω εξέταση των γεγονότων δεν είναι δυνατή κατά νόμο, καθόσον έχουν εκπνεύσει οι νόμιμες προθεσμίες και τα παραπόνά του έχουν κριθεί αμετάκλητα.

30 4. Με μέριμνά σας να ενημερωθεί ο εν λόγω Λγός.”

35 Ο αιτητής ενημερώθηκε, όπως αναφέρει ο ίδιος, στις 12 Νοεμβρίου 1994 και στις 24 του ίδιου μήνα άσκησε την παρούσα προσφυγή, με το ακόλουθο αίτημα:

40 “Δήλωση ή/και απόφαση του Σεβαστού Δικαστηρίου ότι η απόφαση των Καθ'ων η αίτηση η οποία περιέχεται στη Διαταγή Φ409/3/89314/Σ.1543/3Νοε. 94/ΓΕΕΦ/1ον ΕΓ και με την οποία απερρίφθη η αναφορά παραπόνου που υπέβαλε ο Αιτητής στις 26/5/94 είναι άκυρη και στερείται οποιουδήποτε νομίμου αποτελέσματος.”

Με αναφορά στους Κανονισμούς αναπτύχθηκε σειρά επιχειρη-

μάτων στην προσπάθεια να καταδειχθεί πως η διαδικασία ήταν παράνομη από την αρχή ως το τέλος. Οι καθ'ων η αίτηση όντες και εκείνοι με την αντίληψη πως με την προσβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε η αναφορά του παραπόνου του αιτητή, αφού εγκατέλειψαν την εισήγησή τους πως η προσφυγή δεν στρεφόταν κατά εκτελεστής διοικητής πράξης, αντέκρουσαν τα επιχειρήματα του αιτητή. 5

Μου φάνηκε πως το δεδομένο στη βάση του οποίου ασκήθηκε η προσφυγή και αναπτύχθηκε η επιχειρηματολογία ήταν ανύπαρκτο και επανάνοιξα την υπόθεση για να ακούσω και τις απόψεις των διαδίκων. Τους ρώτησα αν εδικαιολογείτο να θεωρείται ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση απερρίφθη η αναφορά παραπόνου του αιτητή. 10

Ο αιτητής υποστήριξε πως ενώ πράγματι το αίτημά του ήταν για ακρόαση από τον Αρχηγό, αυτό ήταν συνυφασμένο προς την αναφορά παραπόνου που είχε υποβάλει. Αναφέρθηκε σ'αυτήν, δήλωσε πως οι απαντήσεις που του είχαν δοθεί ως τότε δεν τον ικανοποιούσαν και θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι το αίτημά του για ακρόαση αποτελούσε νέο παράπονο στην αμέσως ανώτερη αρχή. Η άρνηση παραχώρησης ακρόασης στο πλαίσιο των γεγονότων, συνιστούσε απόρριψη αναφοράς παραπόνου. Οι καθ'ων η αίτηση υποστήριξαν πως η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ασύνδετη προς την αναφορά παραπόνου που είχε υποβάλει ο αιτητής. Ούτε θα μπορούσε να υποβληθεί τέτοιο παράπονο στον Αρχηγό προφορικά. Η απόρριψη του αιτήματος για ακρόαση, κατέληξαν, δεν είναι εκτελεστή διοικητική πράξη. 15
20
25

Είναι αυταπόδεικτο νομίζω πως ούτε υπεβλήθη αναφορά παραπόνου στον Αρχηγό ούτε το αίτημα για ακρόαση εκλήφθηκε ως τέτοια αναφορά. Η ακρόαση από τον Αρχηγό προσφέρεται ως δυνατότητα ανεξάρτητη απο οτιδήποτε μπορεί να συσχετισθεί προς την διαδικασία του Κανονισμού 12. Διέπεται δε, όπως αναφέρεται και στην προσβαλλόμενη απόφαση, από την Πάγια Διαταγή 4 - 28/93. Αποτελεί όρο για να εγκριθεί αίτημα για ακρόαση, να υπάρχουν λόγοι γι'αυτό οι οποίοι δεν είναι δυνατό να αναφερθούν εγγράφως και έχουμε δει πως μόνο εγγράφως μπορεί να υποβληθεί αναφορά παραπόνου από αξιωματικό, για τους σκοπούς του Κανονισμού 12. 30
35

Η δεύτερη σκέψη πως στην ουσία υπεβλήθη νέα αναφορά παραπόνου η οποία και απερρίφθη, αντιστρατεύεται το σαφή στόχο του διαβήματος του αιτητή όπως αυτός προσδιορίζεται στο έγγραφο ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 1994 και παραγνωρίζει πως 40

ακόμα και με την προσφυγή του ο αιτητής εμφανίζει την προσβαλλόμενη απόφαση να απέρριψε την αναφορά παραπόνου που υπέβαλε στις 26 Μαΐου 1994.

- 5   Αυτά, πέρα από το ότι θα μπορούσε να διερωτηθεί κανείς αν ήταν καν ο Αρχηγός η αμέσως ανώτερη αρχή. Προκύπτει ότι μεσο-
λαβούσε η Ταξιαρχία, η οποία είχε ήδη πληροφορήσει τον αιτητή
10   πως αν δεν επειθετο από την απάντηση του Συντάγματος σε σχέση με την αναφορά του ημερομηνίας 26 Μαΐου 1994, θα μπορούσε να
επανεέλθει σε αυτή για εξέταση του παραπόνου του σε δεύτερο βαθ-
15   μό. Ακόμα, θα μπορούσαν να διατυπωθούν αμφιβολίες αν η επι-
στολή του Συντάγματος ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 1994 με την
οποία πληροφορούσε τον αιτητή ποια ήταν η γνώμη της ΔΔΚ/ΓΕΕΦ
συνιστά απάντηση του αρμόδιου οργάνου στην αναφορά παραπό-
15   νου που υπεβλήθη, αλλά δεν χρειάζεται να επεκταθώ είτε σ' αυτό το
θέμα είτε, συνακολούθως, στο θέμα των προθεσμιών.

- Η ανάληψη αρμοδιότητας δυνάμει του Κανονισμού 12 προϋ-
ποθέτει ιεραρχικό παράπονο που υποβάλλεται σύμφωνα με τις
20   διατάξεις του. Το έγγραφο που υπέβαλε ο αιτητής στις 4 Οκτωβρί-
ου 1994 δεν ήταν αναφορά παραπόνου και δεν ενεργοποίησε, στο
πλαίσιο του Κανονισμού, αρμοδιότητα για εξέταση του θέματος
της ποινής που επεβλήθη στον αιτητή. Σαφώς δεν εκλήφθηκε ως τέ-
25   τοιο και η σύνδεση της προσβαλλόμενης απόφασης με την αναφο-
ρά παραπόνου 20ης Μαΐου 1994, δεν δικαιολογείται. Δεν έχει
υποβληθεί οποιοσδήποτε ισχυρισμός που θα έτεινε να δείξει πως
κακώς εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, ως απόρριψη αιτή-
ματος για ακρόαση, ούτε έγινε αναφορά στην εξήγηση πως δεν συ-
30   νέτρεχαν οι λόγοι της Πάγιας Διαταγής αναφορικά με το πότε πα-
ραχωρείται ακρόαση. Θα αφήσω όμως και αυτό το ζήτημα μέχρις
εδώ γιατί κρίνω πως η άρνηση παραχώρησης ακρόασης δεν συνι-
στά εκτελεστή διοικητική πράξη αφού δεν είναι αφ'εαυτής παρά-
γωγος είτε των συνεπειών που ο αιτητής αναφέρει είτε οποιωνδή-
35   ποτε άλλων έννομων συνεπειών.

          Η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται ως απαράδεκτη, με
έξοδα. Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή για να
εγκριθούν απο το Δικαστήριο.

*Η προσφυγή απορρίπτεται με
έξοδα.*